

Poslyšte, co říká Bible o Bohu a o jeho vztahu k nám. Ta slova zapsal dávný prorok Izajáš a stojí zato: Toto praví Hospodin: „Pomohu ti a budu tě opatrovat. Nebudete hladovět ani žíznit, nebude vás ubíjet sálající step a sluneční žár, neboť vás povede ten, jenž se nad vámi slitovává. ... Lidi říkávají: ‘Hospodin mě opustil, Panovník na mě zapomenul.’ Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko, neslitovat se nad synem vlastního života? A i kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu,“ praví Bůh.

Pane Bože, my patříme tobě a jsme hodně rádi, že to tak je. Kdybychom patřili někomu jinému, mohlo by to s námi být mnohem horší. A když si člověk myslí, že patří jen sám sobě, pak na to většinou někdo doplatí – nejčastěji ti druzí a někdy i člověk sám. My patříme tobě a jsme rádi, že nejsme ničí otroci a nejsme ani v rukou nějakých životních strachů a strašáků.

Ale taky víme, jak daleko se lidská společnost umí vzdálit od tvého slova a od tvé lásky a jak nás to všechno nakonec zmáhá a unavuje. Nejhorší je, že na tom všem sami nejsme bez viny, i když bychom rádi byli. Odpuště, prosíme, všechno zlé, čím jsme se ti vzdálili. Kéž bychom uměli napravit, co se dá.

Proto tě prosíme: buď mezi námi, abychom slyšeli tvé slovo a přijali je za své. Společně prosíme: Pane, smiluj se, amen.

čtení: **Lk 10,1-24**

Lk 9,51-56: *Když se naplňovaly dny, kdy měl být vzat vzhůru, upjal svou mysl k cestě do Jeruzaléma a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do jedné samařské vesnice, aby pro něho vše připravili. Ale tam je nepřijali, protože jeho tvář byla obrácena k Jeruzalému. Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, máme přivolat oheň s nebe, aby je zahubil, jako to učinil Eliáš?“*

Obrátil se a pokáral je: „Nevíte, jakého jste ducha. Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.“ A šli do jiné vesnice.

Jsem-li muž Boží, ať sestoupí oheň z nebe a pozře tebe i tvých padesát! Tenhle bojovný výkřik pronesl opakovaně prorok Eliáš, když se ocitl v obklíčení. V nebezpečí nebo ve stresu řekne člověk ledacos. Eliáš řekl tohle a prý se ta slova stala skutkem a oheň z nebe skutečně zabíjel.

O pár století později se stalo, že Ježíše a jeho učedníky nepřijali v jakési vesnici. Dva z učedníků Ježíšovi navrhli, co takhle na tu ves přivolat po elijášovsku oheň z nebe, aby dostala, co zaslouží? Ježíše ten nápad nenadchl, chvíli předtím je instruoval, jak mají lidem zvěstovat Boží království a uzdravovat je z vlivu zla, a teď tohle. “Vůbec nevíte, komu patříte,” odpověděl jim, „co by to bylo za službu, kdyby po ní zbylo jen spáleníště a spousta nešťastných nebo mrtvých? Já nemám lidi zahubit, ale zachránit.“

Na první poslech to vypadá, jako by starozákonního Boha-kruťáka konečně vystřídal laskavý Otec, tak jak ho líčil Ježíš. Ale co zní na první poslech jasně, taky může klamat. Ty staré příběhy – Eliášův i Ježíšův – se nesnaží předložit moderním čtenářům posudek, jaký je Bůh, nýbrž něco jiného. Měl bych, když je čtu nebo poslouchám, narazit na otázku, jaký jsem já: proč jsem na světě, jak mám unést svůj úděl a k čemu by to všechno mělo být? Tohle člověk vědomě či nevědomě řeší a podle toho se taky rozhlíží, co má čekat od Boha (pokud se o to zajímá).

Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův je dárce života a svobody. Tak o něm mluví Starý zákon a Ježíš z toho nepřišel zrušit ani čárku, zato naplnit ano. Kdyby teď na lidi přivolával oheň z nebe, snad by to připomínalo jeden dávný elijášovský příběh, leč Boží vůle by mlčela. Ježíš však nepřišel hubit, přišel zachránit – to je Boží vůle a naplnění zákona.

Nezahubit, ale zachránit. Bible líčí, co všechno pro to Bůh dělal, a pak je tam milion příkladů, jak ztuhá lidem šlo se s tím srovnat a přijmout to. Nejsou to až tak vyprávění o Bohu, jako spíš ilustrace, do jakých situací se dostáváme – a tam se má ukázat, nač spoléháme, komu věříme, oč nám jde a jestli (a jak) se nám v tom objevuje Bůh.

Biblický vypravěč vzápětí převede pozornost o kousek dál: „Vypravte se mezi lidi, máte pro ně důležitý vzkaz,“ řekl Ježíš těm, kdo nepatřili mezi prvních dvanáct učedníků, a přitom se k němu chtěli hlásit taky (asi jako po mnoha letech my). Řekněte lidem, že Boží království nevyhlásilo lockdown a že Boží syn nepřišel, aby lidi odsuzoval, ale aby je

zachránil. A že se ta záchrana neprodává potají výdejním okénkem jen těm, kdo se sem odvážili a kdo na to mají, ale že jste do Božího království pozváni všichni. Že se váš životní vlak nemusí řídit krajem plným strachu do velké cílové beznaděje, ale že vás provází Boží naděje. Vyřídte jim to a přidejte jim k tomu přání pokoje.

Tak s tou skvělou zprávou šli mezi lidi, a narazili na nezájem. Ježíš je na to však připravoval: “I se Sodomou by to možná hnulo spíš než s tímhle hnízdem, kdyby zažila to, co vidíme my. Když vás nepřijmou, nechte je být, jen jim řekněte, že se přiblížilo Boží království, a jděte dál.”

Oheň z nebe a teror tedy ne. Ale ani žádná lákadla a obezličky, třeba slib pevného zdravíčka nebo nějaké společenské výhody. Když to tak čteme, materiálu pro odpověď na otázku, jací jsme, je tu spousta. Co proroků a králů toužilo spatřit, co my už zažili: totiž Boží lásku v Ježíšově provedení. Té milosti dopřává Bůh tolik, že by to snad už i se Sodomou hnulo, a pořád je to na lidi slabé. Tak co s nimi, že by po zlém? Taky to tamti dva navrhovali, ale Ježíš je s tím vyhodil, pamatujete. A ten příběh mi tím říká, ať na chvíli neřeším ty druhé, protože teď je řeč o mně, o našem hnízdu a o naší zatuhlé a skomírající naději: Řekněte lidem, že je království Boží fakt blízko, a dopřejte jim k tomu Boží pokoj, vždyť Bůh má v lidech zalíbení, a jak to s nimi bude dál, to už to není na vás. Ale hlavně tím sami žijte! Jestli se vám něco daří, buďte rádi, ale tu nejhlubší životní radost si zachovejte pro něco jiného: pro to, že Boží milosrdenství už vstupuje mezi nás, ostatně vaše jména jsou zapsána v nebesích.

Zní to zvláště, že jsou vaše jména zapsána v nebesích, ale zrovna tohle hodně vypovídá o tom, kdo jste (totiž Bohem přijatí a milovaní lidé), a nic na tom nezmění závistivci typu komunistických kádrováků ani vysoce postavení papaláši, kteří vás vnímají jen jako nahraditelný spotřební materiál, ani šéfové, pro které jste leda lidské zdroje, ani příbuzní a známí, kterým jdete na nervy, ani blízcí, které jste zklamali, ani všichni, s kým si nerozumíte, ani všechno to, čeho se bojíte – nic z toho vás neodežene z dosahu Božího milosrdenství. Což si račte zapamatovat, neboť pro otázku, kdo jste, je to důležité.

A až pak se bavme o těch druhých. Jsou na tom s tím Božím milosrdenstvím taky tak. Když vás s tím vyhodí, tak jim tam nechte i tu jejich

špínu, co se vám uchytila na botách, a jděte dál. Když si Boží milosrdenství a pokoj domů nepustí, nevstoupí k nim. Oheň z nebe by byl efektivnější, líp by se to filmovalo, než nenápadná opuštěnost člověka, jemuž namísto Boží milosti zbyla jen špína z bot. Třeba před sebou mají naději, o které dnes ještě ani nevědí, ale to už nechejte na Bohu a radujte se (jako se radovali na vánoce andělé), že jeho milosrdenství je tak blízko a že na zemi díky tomu může zavládnout pokoj mezi lidmi, protože Bůh v nich má zalíbení.

Pane, copak my víme, jaký je kdo? My vidíme ledacos, ale k srdci hledíš jenom ty, to neumíme. A tak tě prosíme o pomoc, abychom moc nesoudili a o to víc chápali a provázeli. Abychom nenaletěli zlu, které se tváří jako pomoc a jako dobro. Abychom sami sebe neměli za střed světa, ale abychom hledali tvou vůli a činili ji.

Prosíme za ty, kdo se v tomhle světě ztrácejí - komu schází naděje, komu chybí síly, kdo jsou sami, kdo se bojí lásky a odpuštění.

Ty víš, kolik trápení má tenhle náš svět. Vkládáme své rozpaky, prosby, díky i vyznání do slov společné modlitby: Otče náš...

Ještě posláni po způsobu 112. žalmu: Blaze tomu, kdo hledá Hospodina (kdo se ho bojí, jak říkávala bible) a kdo má zálibu v jednání podle jeho vůle! Takový člověk ví, co je Boží požehnání, a ví, že ve tmách vzchází světlo; vždyť Bůh je milostivý, plný slitování, spravedlivý. Dobře bývá tomu, kdo zná slitování a spravedlnost, když jsou jeho bližní v nouzi.

Ten, kdo má oporu v Bohu a jeho srdce pevně doufá v Hospodina, se nemusí bát ani zlé zprávy, zato svévolníkům to na náladě nepřidá, budou zklamání, ztratí odvahu a jejich choutky přijdou vniveč (ale ty teď neřešte).

Tak mluví Bible o lidech, kteří spoléhají na Hospodina, starají se o jeho slovo upřímným srdcem a chtějí ho nést dál, aby posvětili všem, kdo to potřebují.

Kéž se ta slova vztahují právě na vás – a kéž vám posvětil ve všech temných uličkách lidského trápení. Kéž je s vámi Boží pravda a milosrdenství, kamkoli půjdete, a Boží láska ať vás podpírá. Amen.